

Žákova hora

Popis:

Národní přírodní rezervaci Žákova hora tvoří rozsáhlé lesní komplexy vrcholového hřebene stenojmeného vrchu, v nadmořské výšce 726 až 809 m. Byla vyhlášena již v roce 1933 a řadí se k nejstarším rezervacím České republiky. Chráněn je zde výjimečně dochovalý fragment přirozených porostů pralesovitého charakteru úživnějších stanovišť vyšších poloh Českomoravské vrchoviny. Rezervace je domovem jedinečných pralesních společenstev a vzhledem k dlouhodobé bezzásahovosti představuje velmi důležitý objekt výzkumu přirozených vývojových procesů. Vzhledem k rozloze a zachovalosti společenstev květnatých i acidofilních bučin a výskytu drobného mechorostu dvouhrotce zeleného (*Dicranum viride*) byla Žákova hora zařazena i do soustavy chráněných území NATURA 2000.

Lokalita se nachází na území Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy nedaleko obce Cikháj. Díky poloze v centrální části CHKO Žďárské vrchy nedaleko nejvyššího vrcholu celé oblasti, Devíti skal, je dostupná řadou turistických i lyžařských tras. Nachází se zde i naučná stezka nesoucí název rezervace.

Podrobný popis:

Samotný masiv 809 m vysoké Žákovy hory je budován migmatity a dvouslídnyými rulami, na kterých jsou vytvořeny kambizemě, kambizemní podzoly a v okolí pramenišť gleje a pseudogleje. Dominantním společenstvem celé lokality jsou květnaté bučiny, které při vrcholu Žákovy hory přecházejí do smrkových bučin s třtinou chloupkatou (*Calamagrostis villosa*). Na živinami obohacených svazích má porost některé znaky vegetace lipových javořin, ve spodních částech svahů jsou častá prameniště s navazujícími olšinami. Porostům dominuje buk lesní (*Fagus sylvatica*), vmíšen je javor klen (*Acer pseudoplatanus*), j. mléč (*A. platanoides*), smrk ztepilý (*Picea abies*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), jilm horský (*Ulmus glabra*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Bylinné patro je velmi bohaté s charakteristickými druhy květnatých bučin vyšších poloh, jako je kyčelnice devítistá (*Dentaria enneaphyllos*), dymnivka dutá (*Corydalis cava*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), ptačinec dlouholistý (*Stellaria longifolia*), ostřice lesní (*Carex sylvatica*), bukovník kapraďovitý (*Gymnocarpium dryopteris*), rozrazil horský (*Veronica montana*). Na okrajích území lze v olšinách nalézt i bleduli jarní (*Leucojum vernum*). Bohaté je i složení lišejníků, mechorostů a zejména lignikolních hub, které zde na rozdíl od sousedních hospodářských porostů mohou najít celé spektrum různě odumírajícího a tlejícího dřeva. Mechorost dvouhrotec zelený (*Dicranum viride*) byl nalezen teprve nedávno, v roce 2008 na kůře 10 buků na ploše asi 750 cm², u které se dá hovořit již jako o poměrně početné populaci. Jádrová část území není již více než 100 let hospodářsky využívána a je tedy bez lidských zásahů. Díky tomu se jedná o mimořádně cennou plochu, na které se studuje přirozený vývoj a struktura původních smíšených podhorských lesů. Před rokem 1900 zde občas docházelo k těžbě dřeva pro výrobu dřevěného uhlí formou takzvaných toulavých sečí, přičemž obnova vytěžených míst nastala přirozeným způsobem bez zásahu člověka. Zvířenu tvoří bohatá společenstva bezobratlých i obratlovců horských a podhorských lesů. Vrcholová část území je poškozována větrnými polomy a námrazou, sousední porosty jsou bohužel představovány uměle založenými smrkovými kulturami, ohrožení pro zmlazující dřeviny též představuje přemnožená zvěř.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Cikháj

URL:

http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000121939

; http://drusop.nature.cz/ost/chrojekt/y/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=537;

http://drusop.nature.cz/ost/chrojekt/y/evl/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=13437

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ano s omezením

GPS: 49°39'17"N, 15°59'32"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.6547222,15.9922222&z=12>

Obrázky:

